

DOMNULUI DIRECTOR CORNELIU BUCUR, *LA MULȚI ANI!*

În primăvara acestui an, din nou o primăvară capricioasă, dar cu suficiente însușiri pentru a ne bucura de venirea sa, domnul Corneliu Bucur a împlinit 70 de ani. Cum redacția prestigioasei reviste academice sibiene de față mi-a oferit prilejul, îi spun aniversatului întâi *LA MULȚI ANI!* Valorificând această împrejurare, îmi permit să invoc doar câteva fapte, devenite *amintiri*, dintr-o colaborare, mai mult sau mai puțin apropiată, pe care am avut-o cu domnia sa mai bine de 30 de ani. La capătul vieții mele profesionale (și nu numai), pot spune: mă bucur că am lucrat alături de domnul Corneliu Bucur și sub conducerea sa, în esență fiind vorba despre o colaborare dominată de bună credință și profesionalism, deopotrivă.

În anul 1975 am devenit colegă cu domnul Corneliu Bucur la Muzeul Brukenthal, și, firește, cele pe care le voi scrie provin din această experiență personală, lucruri aparent mărunte, pe care le socotesc însă semnificative. Lucram la *secția Istorie*, iar tânărul muzeograf Corneliu Bucur, la *artă populară*. Funcționând sub semnul fraternității și egalitarismului socialist, între secțiile noastre era totuși o evidentă concurență. Secția *Istorie* era condusă de fostul director științific al muzeului, un arheolog ce venise în Sibiu cu aura unui șef de promoție la Universitatea din Cluj, acum deja având în CV săpături/descoperiri de succes pe șantiere sud-transilvane - Iuliu Paul.

Secția domnului Corneliu Bucur își trăia gloria sub aura a însuși directorului general al celebrului Muzeu Brukenthal, Cornel Imirie, figură proeminentă a etnografiei românești, și nu numai. Dacă existența unor astfel de personalități în aceeași instituție era temeiul pe care se dezvolta numita *concurență*, unii dintre subalternii lor nu erau străini de această *stare*. *La secția de inimă a directorului*, etnografi de mare prestigiu își puseseră pecetea pe activitatea muzeografică. Printre aceștia, totuși, iată, nu i-a fost greu să se remarcă cu deosebire un tânăr sibian. Era Corneliu Bucur. Într-atât de remarcabilă era această prezență în muzeu încât primul care mi-a vorbit despre ea, cu entuziasm profesional vizibil, a fost ... șeful secției concurente. Aveam să aflu că însușirile sale erau slujite nu doar de un temperament activ, neobosit, *căutător*, întotdeauna creativ, ci și de o devoțiune exemplară pentru *meserie*. Caracteristici care nu întârziaseră să-l ducă la realizări recunoscute de majoritatea celor din jur. Încrederea pe care i-o dovedea directorul general Cornel Imirie era vizibilă, de altfel declarată și susținută în numeroase împrejurări, și astfel fusese *consacrat* curând după venirea în muzeu. Reprezenta *ceva deosebit* în peisajul muzeografic!

Nu i-am fost nici *concurentă*, *ca de la istorie*, *la artă populară*, nu am fost nici *prieteni*. Venind mai târziu în muzeu, de la un alt coleg am primit un sfat, în fond admirativ: *să nu intri în dispute cu Corneliu Bucur*. În foarte scurt timp, mi-a fost dat să ne *confruntăm*, de data aceasta pe o chestiune ce aparținea statutului nostru de ... părinți. Și, contrar așteptărilor unora, spre surpriza mea deosebit de plăcută, totul s-a desfășurat în limitele unei extrem de adevărate și cinstitute (chiar și aici!) *lupte de idei*, cum au fost de obicei și discuțiile ce au urmat.

În ședințe *de lucru*, sau *de partid*, formale adeseori, plicticoase, dar și interesate, ori agitate uneori, nu puteai să nu fii plăcut impresionat de expresia

discursului său, nu doar *frumos spus*, ci și bine construit logic, documentat, argumentat. Acest adevărat *har oratoric* nu i-l nega chiar nimeni. Îmi vine în minte o întâmplare din anii '90, de la aniversarea Muzeului de etnografie din Cluj. Era și ziua de naștere a directorului Muzeului ASTRA, Corneliu Bucur. Cu acel prilej, un alt celebru cercetător etnograf, prof. univ. dr. Ioan Godea, rememora: *student în anul I fiind și ascultând de la fereastra căminului vorbirea unui coleg de la alt etaj, se întreba curios și admirativ: Cine o fi acela care vorbește atât de frumos?* Era Corneliu Bucur.

Se bate pentru secția lui, se susținea în tot Muzeul Brukenthal și erai îndreptățit să crezi în sinceritatea opiniilor sale exprimate *în public*, dar și *în particular*. M-a frapat curând prin tăria cu care *șeful de secție* Corneliu Bucur lua apărarea unor subalterni, asupra cărora planau atunci acuzații grave, hipertrofiate, cum se obișnuia atunci. Nu era puțin lucru ca, într-o ședință furtunoasă, să exprimi altă părere decât cea a oficialităților, dar muzeograful din el înțelegea situația colegilor, profesional și uman, și asta conta. Aveam/susțineam atunci (aproximativ) altă părere, dar eram plăcut impresionată de intervenția pe care a susținut-o tânărul șef de secție, pe fond, cu atâta bunăcredință. Mai târziu, când lucram ca muncitor necalificat (!?) undeva, a avut *curajul* să-mi propună un post în muzeu, fie și la o *casierie centrală a Muzeului din Dumbravă*. Era însă deja în vara-toamna anului 1989.

La nou înființatul - prin strădania sa! - Muzeu al Civilizației Populare, devenit apoi – tot datorită strădaniilor sale - ASTRA, prin desprinderea colecțiilor etnografice de celelalte colecții ale Muzeului Brukenthal, a devenit director. Întrevedeam, și nădăjduiam, că astfel se putea spera la salvarea unor *idei* risipite de-a lungul deceniilor, profesional-științifice și identitar-naționale, a unei *memorii* care se afla în pragul pierderii definitive, a unor instituții de referință, a *Muzeului Asociațiunii* românești. Salvare care, în condițiile date, s-a și reușit. În acest context am simțit adeseori cum, prin *directorul* Corneliu Bucur și *directoratul* său se nasc și cresc proiecte recuperatoare majore și de viitor. Neîmplinirile de până acum ale unora dintre acestea nu i s-au datorat. Pentru că erau ele, în mod paradoxal, premature? Ori, prea curajoase? Sau, de-a dreptul idealiste? Se împiedeca, iremediabil, optimismul său de realitățile vremii? Cândva, curând, realizarea unora dintre ele, sub o formă sau alta, se va produce. Mă gândesc întâi la o normalizare a ființării vechiului MUZEU românesc, alături de celelalte componente ale ASTREI, în *Palatul din oraș*, ce le-a fost destinat tuturor în urmă cu peste 100 de ani, prin decizia celor ce au trudit la edificarea *palatului* și a *instituției*, *punând crucer lângă crucer*, românii. De-a lungul anilor, ca și acum, cu o insistență nepuizabilă, neobosit, domnul Corneliu Bucur s-a simțit/se simte responsabil iată de destinul actual și cel de viitor al valorilor acestui muzeu, așa cum și alții suntem, ori cum trebuie să devenim cu toții, cei implicați direct în lucrarea cultural și național-cetățenească, deopotrivă.

În primul an după „revoluție” devenisem muzeograf al muzeului pe care-l conducea. M-am bucurat atunci de libertatea, chiar de încurajarea de a proiecta și coordona un *Centru de informare și documentare*, pe care a susținut să-l numim „Cornel Irimie”, așa cum susținea apoi *Studioul ASTRA-film*, ideea sa, la un moment dat, aproape obsesivă -, ori crearea, tot atunci, a *Muzeului „Franz Binder”* etc. Am propus eu însămi apoi, alte proiecte – cercetarea etnologică neconvențională, de exemplu - și observam, fără a fi însă surprinsă, cum directorul receptează datele

noului proiect înainte de a-mi termina pledoaria pentru susținerea lui, iar curajul de a merge mai departe pentru dezvoltarea lui nu-mi aparținea mie, ci directorului!

Oricum, trăind greutăți și bucurii profesionale de excepție, cred și acum că ... a meritat să lucrez sub directoratul domnului Corneliu Bucur.

Închei, reluând, cu aceeași convingere, câteva rânduri dintr-o istorie a începuturilor etnomuzeografiei românești¹: *Cu certitudine, lumea științifică de specialitate, dar și vizitatorii [muzeului ASTRA] români ori străini, sibieni sau de aiurea, îl vor reține [pe directorul Corneliu Bucur] întâi ca pe părintele celor mai curajoase și profesioniste [inițiative și] înfăptuiri etnomuzeografice ale anilor postdecembriști.*

Ana GRAMA

---

¹ Ana Grama, *Etnomuzeografie transilvană. Muzeul Asociațiunii. 1905-1950*, Sfântu Gheorghe, Editura Eurocarpatica, 2010, p. 258.